

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan popoldne, izvenredne številke in priložnosti.
Tiskovni prostor 1 m/m x 54 m/m za navadne in male oglase 80 vin.,
za uradne razglase 120 K, za poslano in reklame 2 K. — Pri naročilu
nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišтво „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova
ulica št. 5, pritično. — Telefon št. 90.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 120—	celoletno	K 140—
polletno	60—	polletno	70—
3 mesečno	30—	3 mesečno	35—
1 „	10—	1 „	12—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno **3** po nakaznici.
Na samo pismena naročila brez predplačila denarja se ne moremo ozirati.

Vrednitište „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje.
Telefon št. 34.

Seznam sprejema se pošilja in redovno izdajava.
Reklame se vrača.

Posamezna številka velja 60 vinarjev.
Poština pavšalirana.

Dr. Vodopivec:

Politični preganjanci in njihove odškodninske zahteve.

(Nekoliko pojasnila iz komisije za izvršitev mirovnih pogodb.)

»Slovenski Narod« je priobčil v št. 41 pod naslovom »Akcijska za politične preganjance v Italiji« poročilo, v katerem navaja po tržaškem »Il Piccolo della Sera« odgovor, ki ga je dal centralni urad za nove pokrajine v Rimu »Društvo internirancev, konfirirancev in političnih obsojencev v Juljski Benečiji« in »Društvo političnih preganjancev na Tridentinskem« na njihovo spomenico v zadevi odškodovanja političnih preganjancev.

Na koncu članka vprašuje poročevalec, kaj je v tem oziru ukrenila naša vlada in si tudi takoj sam odgovarja: »Nič«. Na vsak način kratak in prečizen odgovor, ki pa ne odgovarja popolnoma resnici.

Deželna vlada za Slovenijo je že pred enim letom pozvala vse politične preganjance, da prijavijo svoje odškodninske zahteve, je te prijave zbiral in pregledal ter jih predložil naši delegaciji v Parizu. Te zahteve so znašale nič manj kot okroglo 53 milijonov frankov ali po današnjem kurzu v naših kronah izraženo okoli pol milijarde kron. Naša delegacija je storila vse, kar je bilo v njeni moči, da izpolni našim pol. preganjancem pravico do odškodnine, toda uspeha je imela ravnotako malo, kakor Italija, Čehoslovaka in ostale države, ki so bile v istem položaju. Edino Francija je menda dosegla neke manjše ugodnosti glede političnih preganjancev iz Alzacije - Lorene.

Piccolovo poročilo pa mora napraviti na površnega bralca utis, da je Italija bogve že koliko storila za nekdanje avstrijske Italijane in morda celo za Slovence iz zasedenega ozemlja, katere je bila Avstrija med vojsko preganjala. Toda čim pazljiveje in natančneje čitaš dotično poročilo, tim jasneje ti postane, da je v odgovoru centralnega urada za nove pokrajine v Rimu le vse polno lepih obljub, katerih obseg se pa proti koncu vedno bolj zožuje in krči do teh dveh stavkov: »Likvidirale in izplačale se bodo samo materialne škode.« »Z likvidacijo Italija še ne prevzame obveznosti delnega in celotnega odplačila, pač pa se bo vlada potrudila uveljaviti pravice prizadetih po svojih lastnih

delegatih v reparacijski komisiji. Torej to je pravzaprav vse, kar je italijanska vlada za politične preganjance iz Primorske storila: Obljubil je, da se bode potrudila uveljaviti njihove pravice.

Koliko je pa obljuba vredna, je razvidno iz saintgermanske mirovne pogodbe. VIII. del: Reparacije. Predmetne določbe so precej nejasne. Po besedilu priloge I. k členu 189. pogodbe se od Avstrije lahko zahteva povrnitev vseh škod, ki so jih pretrpele civilne osebe vsled vojske kjerkoli na življenju, zdravju, imetju itd. in na kakršenkoli način (vsled nasilnosti, zapora, internacije, odгона, prisilnega dela in pod.). Po tej določbi bi se moglo misliti, da spadajo med te civilne osebe tudi državljani bivše Avstro-Ogrske, ki so po njenem razsulu postali državljani ene izmed zaveznških in pridruženih držav. To bi bilo v interesu naših narod. mučenikov (med katerimi pa ne štejem vseh onih, ki so prijavili odškodninske zahteve) gotovo lepo. Čeravno bi s tem še nikakor ne bili gotovi, da bode Avstrija tudi v resnici kaj plačala. Toda žalibog omeji člen 178. mirovne pogodbe krog onih civilnih oseb, katerim se priznava pravica do odškodnine na one, ki so že med vojsko pripadle zaveznškim in pridruženim državam. Drugi odstavek člena 178 se namreč glasi: »Vendar zaveznške in pridružene vlade zahtevajo in Avstrija se v to zaveže, da se popravi na splošno določen način vse škode, katere je Avstrija z nanadom na suhem, na morju in v zraku prizadela civilnemu prebivalstvu zaveznških in pridruženih držav in njihovemu imetju v času, tekem katerega je bila vsaka izmed zaveznških in pridruženih držav v vojni z Avstrijo, in splošno vse škode, določene v prilogi I.«

Tedaj pa, ko so bili naši ljudje zaprti, internirani, konfirirani in drugače oškodovani, mi Slovenci nismo še pripadali nobeni izmed zaveznških in pridruženih držav. Pravico do odškodnine imajo po tem takem glasom mirovne pogodbe pač civilisti iz Italije, ne pa oni iz zasedenega ozemlja, to pravico imajo tudi Srbi iz Srbije in Črnogorci, ki so bili v vojski z Avstrijo, ne pa tudi Slovenci ali Hrvati. Tega mnenja vsi

je bila anketa, ki se je vršila koncem januarja v Sarajevu in katere so se udeležili poleg zastopnikov pokrajinskih vlad člani oddelka za izvršitev mirovnih pogodb, ki je ustanovljen pri ministrskem predsedništvu v Beogradu. Tega mnenja so tudi nekateri člani naše mirovne delegacije.

S tem pa nikakor nečem apodiktčno trditi, da bo ostala tudi re-

paracijska komisija na istem odklanajočem stališču; naš delegat se bo gotovo ravnotako kakor italijanski in kakor delegati ostalih prizadetih držav potrudil uveljaviti pravice političnih preganjancev. Uspeh ne bi smel izostati: saj bode komisijo vodila v smislu § 11. 2. priloge k 8. delu mirovne pogodbe le »pravica, pravičnost in dobra vera« (la justice, l'equité et la bonne foi).

Dr. Dinko Puc:

Ob zamenjavi kronskih bankovcev.

Kako naj se zamenja krona?

Če se stvar »objektivno« presodi — pravi dr. N. — bi se moglo dati kvečjemu 25% v novem novcu, to je 1 dinar za 4 krono.

Vidimo tedaj v izvajanjih zagovornikov relacije 1:4, da zidajo hišo od zgoraj. Najprej konstatirajo kot strokovnjaki, koliko nam treba novčanec, a potem določijo relacijo, da spravijo novčni promet na potrebno število. Dober gospodar bi ne delal tako. Nasilna redukcija cirkulacije potom devalvacije je v zgodovini valutarnih reform ultimatum ratio, koje se je poslužiti le v skrajni sili, ker ima za posledico neizogibne ovrhne gospodarske perturbacije. Vidimo tudi v sedanjih dobah, ki se ima baviti s temi vprašanji v taki meri, kot prej nijedna generacija, da se boji vsak narod tega koraka, — ker je to korak, kojega posledice ni lahko predvideti. Celo Nemška Avstrija, ki je med vsemi novimi državami gospodarsko najsihejša, se ni mogla odločiti k temu. Mi pa nimamo niti potrebe, da napravimo tako operacijo, ker so na razpolago druga sredstva, sigurnejša in manj nasilna, da zmanjšamo cirkulacijo, ako je zmanjšanje res nujna potreba.

Toda to je ravno, da niti prednogi ni dan. Odločno trdimo, da v današnjih razmerah v naši državi cirkulacija novčanec ni prevelika in je vsled tega ni potrebno zmanjšati. Zmanjšanje cirkulacije se sme vršiti samo polagoma in tekem dolgih let, prav kakor se bodo polagoma vračale urejene gospodarske razmere.

V resnici nam doslej ni še nobeden zagovornik, bodisi ene, bodisi druge relacije, svoje zahteve znanstveno utemeljil, ali sploh utemeljil. Eden zahteva relacijo 1:4, drugi 1:3, tretji celo 1:10, a nobeden ne navaja razlogov za to, kot bi bilo

to za narodno gospodarstvo vseeno. Tudi dr. N. svoje teze ne utemeljuje, dasi zahteva, da vsakdo slepo veruje vanjo, kot v edino zveličavno. Toda z isto pravico bi bil lahko postavil relacijo 1:20 ali 1:50, ker po njegovi teoriji bi bil novec potem 10-ali 50krat več vreden. In če bi bila ta relacija neskončno velika, t. j., da bi se nam odvzelo vse, bi bili srečni posestniki kron neskončno bogati! Človek bi se moral smejati, ako bi se ne šlo za tako važno gospodarsko vprašanje, v katerih nam laži-strokovnjaki take teze oznanjajo kot rezultate znanosti!

Kdor se ne strinja s to relacijo, je vojni dobičkar in bogataš. Vsa agitacija proti tej relaciji izvira baie samo od teh. Očividno si naš »strašnjak« predstavlja vojnega bogataša, sedečega doma na kovčkih, napolnjenih z bankovci. On ne razume pojavov na naših borzah, na katerih se kupujejo z vedno rastočimi kurzi trije valute: ne vidi dnevnih rastočih kurzov delnic in drugih vrednostnih papirjev; on je slep za velike izpremembe v prometu nemrečnin, — kar je posledica špekulacije vojnih dobičkarjev, ki se na ta način iznebljajo gotovine.

Vojni dobičkar, kot si ga predstavljamo in poznamo, ne izkorišča samo voj. konjunkturo, ampak skrbi tudi, da svoje premoženje po možnosti skrije, ali pa vsaj izpremeni v tako obliko, da se mu ne more priti do živga. Vojni bogataš ne bode čakal valutne reforme; za nas, ki poznamo naše gospodarsko življenje, je jasno, da se gotovina danes nahaja v rokah onih, ki imajo mala premoženja in ki niso špekulirali, oni, ki žive od svojega zaslužka od enega dne na drugi. Kmet, delavec, mali kapitalist — z eno besedo — srednji sloj, — oni sloj, ki tvori povsod glavno oporo vsake države, je

najbolj prizadet! Mi se ne bojimo za vojne dobičkarje! Primite jih, kjer jih morete! Da, pravilno bi bilo, da bi se jih že zdavnaj prijel, a na dotični zakon še vedno čakamo.

Kar najodločnejše moramo tedaj protestirati proti opetovanju nam navedenemu očitaniu, da smo mi, ki se iz najčistejših razlogov protivimo vsaki relaciji, ki bi obubožala naš narod, zastopniki in zagovorniki vojnih bogatašev. Naj gospodje, ki so tako radodarni s takimi očitki, pogledajo raje svoje najbližje drugove — in tudi svoje lastne blaginje!

All se s predlagano relacijo ubija vrednost krono?

Pod tem naslovom nadaljuje dr. N. ono demagoško argumentacijo, ki je žal zavladala v vseh razpravah o valutni reformi, ki so protivne našemu mnenju. V resnici, zelo žal nam je, da moramo tudi v tem pogledu jeden pot reči resno besedo. Sigurno, — nikdar se ni v našem narodu govorilo, da »hočejo Srbi ubiti vrednost krono«. Mi dobro vemo, da je Avstro - Ogrska sama uničila velik del kupovalne moči krono, — ali tudi dobro vemo, da je pri nas še znaten del tu kupovalne sile ostal. Ta del hočemo ohraniti, obenem pa tudi hočemo z lastnim delom kupovalno moč naše novčanice (pa naj se zove krona ali dinar!) dvigniti, ker vemo, da bomo s tem največ koristili narodu in državi!

Pač pa smo obsojali in obsojamo še danes vse one umetne in dobro premisljene uradne odredbe, katero se je uradno razmerje med

Jugoslovanska demokratska stranka priredi!

javen shod

v nedeljo, 29. t. m. ob 10. dopoldne v vel. dvorani hotela „UNION“.

Govorili bodo: bivši ministri Svetozar Pribičević, Milerad Drašković, dr. Albert Kramer in drugi. Vabljeni so vsi somišljeniki.

Istega dne popoldne ob 15. se vrši v mestni zbornici na magistratu, seja izvrševalnega odbora. Člani izvrševalnega odbora z dežele so vabljeni, da privede seboj k tej seji tudi svoje zaupnike.

Načelnik JDS.

Fran Govekar:

Svitanje.

(Dalje.)

V Šapljovem mlinu je slišal Lovrenček prvič o francoskih svobodnjakih. Starca sta se hudo togotila nanje, se razburjala in tollo, da nista klela, tako sta jih psovala. Ti francoski svobodnjaki so se zdeli Lovrenčku kakor nekdanji pasjeglavlci: ljudi žro, človeško kri pijo, požigajo cerkve in gradove in rušijo vse povsod. Tam je slišal tudi o nekem novem drevesu, kakršnega ni videl še nikoli. »Drevo svobode« se imenuje! A to drevo ne rodi niti jabolk, niti češarkov, niti ježic, niti pomaranč ali limon, nego je rodilo — krvavo vojsko. Čudno, nerazumljivo! — In tam je zvedel tudi, da so pasjeglavski francoski svobodnjakari odsekali glavo svojemu kralju Ludoviku in prelepi kraljici Mariji Antoniji, hčerki naše cesarice Marije Terezije.

Drobno nemško knjižico s čudnimi slikami sta prebirala starca, se križala, se za glavo grabila in se končno zjokala. In Lovrenček se je zjokel z njima ter se ves tresel od groze in strahu.

Tedaj pa je dvignil kaplan Prašnikar svojo pest ter udaril z njo po mizi:

»Strela naj trešči v te razbojniko!«

In mlinar je dejal:

»Božji milni meljejo počasi, a zanesljivo«

In kaplan je dejal:

»Sam svet Oče jih je preklel, te rokomavhe! Izgubljeni so. Božja kazen jim je že za petami!«

In starca sta grozila s pestmi in si pričevalno dopovedovala: »Cesarske vojske jih pobijejo zdaj zdaj! Kakor muhe jih potepajo, te krvoločne Jakobince! Nemcev in Avstrijcev je kot lista in trave.« A Francozov vsak dan manj. He, le čakajte, lopovi, mi — mi vam že pokažemo! Italija bo grob Francije.

Kmalu nato pa sta govorila starca že manje samozvestno. Zamisljeno sta zrla predse in majala beli glavi. Kako je vse to mogoče? Ali so res ti Jakobinci nepremagljivi, če jih ne zgrabijo obenem še Angliji in Moskovitarji? — Pa zakaj se ne zedinijo vsi krščanski narodi, kakor so se v križarskih vojskah proti Turkom?

»O, da bi se že vendar posrečilo modremu angleškemu državniku Pittu združiti armade vseh krščanskih držav proti Jakobincem, ki so stekli psomi!« je zdihoval Prašnikar. »Potem bosta zmazali sveta katoliška cerkev in božja pravičnost!«

Slabe volje je bil nekaj mesecev stari dobri gospod in v šoli se je hitro razburjal zaradi malenkosti, ki jih je prejšnje čase jedva pograjal. Njegova vesela razgovornost se je umaknila mračni molččnosti. Vzemirjen je zahajal k »cesarju« vsak večer in bil vsako jutro le še čmernejši in osornejši. Jezil se je na staro kuharico, bil je brez teka, brez spanja ter je očividno propadal. Skoraj nikoli več ni

živahno kramljal z ministrantom, pač pa ga je ošteval in zmerjal zaradi vsake ničnosti, a večkrat celo po krivici in brez povoda.

Težko je bilo Lovrenčku. Že od rojstva nežnočuten, zaradi svoje osrčelosti vedno bolj samotnen, je mnogo razmišljal in ugribal, zakaj se je njegov dobrotnik tako izpremenil in ali ni morda res kriv njegove nepriznanosti. Trudil se je na vso moč, da bi mu ustregel; likal, brisal, pospravljal, stregel mu je in se učil z največjo vneto, a stari gospod kakor bi se za vse to ne menil.

Bricko je bilo dečku in včasih se je skrivaj razlokal.

Nekoga dne pa se je gospod odpeljal s »cesarjem« v Postojno ter se ni vrnil dva dni. Ko pa so »cesarjevi« koniči končno pripeljali oba gospoda zopet nazaj na Ubelsko, je opazil Lovrenček že na gospodovem prvem odzdravu, da so težki časi minili.

»Hej, Lovrenček!« je zaklical kaplan dečku, ko mu je tiščal skorenj v zalca za sezuvanje, »nocoj pa ostani kar pri meni, ker jutri morava na vse zgodaj k sv. Danijelu! Oh, Marka bo naju vesel... le čakaj! Novice imam, — joj, novice!«

In veselo je poskakljaval po sobi: »Hvala bogu! Hvala bogu! Drevo svobode se že maje... Božja sekira je padla nanj! Zvrne se, zvrne, moj deček, kakor bi strela udarila vanj, se zruši!«

In nato se je Prašnikar razgovoril kakor nekdašnji Lovrenček je poslušal žarečih lic in plamtelih očih veselo kaplanovo pripovedova-

nje, da je bil glavni Jakobincev, — najkrvoločnejši pasjeglavec Marat — tam v svojem pariškem blagu zaboden. In zabodla ga je prekrasna in silno pobožna deklica! Sam Bog jo je poslal na Marata. Karolina Kordetova se je pisala božja junakinja. Sele štiriindvajset let je bila stara Karolina. Kakor svetopisemska Judita k Holofernu se je Karolina Kordetova upala v Maratov brlog ter je zasadila človeški zverj nož v srce. Kakor prasce je poginil, in hudiči so ga še gorko odnesli v pekel.

»Božja kazen! Pravična kazen! Saj sem vedel, da bog pravičnikov ne zapusti... Molil sem, upal trdno in čakal, težko čakal, a zdaj se je zgodilo. Hvala bogu in sv. Devici!«

Ves srečen si je kaplan mel roke ter široko razprel novico, ki jo je zvedel v Postojni pri župniku Wenigarju. In naslednjega jutra je v mlinu razprejal veselo novico iznova in iznova. Šaplja mu je pritrjeval in energično priklimal s svojo sivo in bradato glavo sv. Petra, vedno vso belo od moke in smeti.

Dolgo sta se zamudila tistega dne v mlinu in že na poldne je šlo, ko sta odkoračila zopet na Ubelsko. In takrat se je zgodilo prvič, da je Lovrenček komaj dohajal starega gospoda, tako čvrsto in urno je stopal pred njim. In kar naenkrat je starček začel poglasno govoriti sam s seboj, bti s petami ob tla in zama-hovati z desnico čudno po zraku.

»Kako pravijo, gospod?« je vprašal deček, a kaplan mu ni odgovoril, nego momljal dalje zase, butal s petami po cestni in mahal z rokami.

Kupujemo večje količine cinkove pločevine. Cij. Ponudbe na Hrvatsko dionično društvo za trgovino željezom, Zagreb, Samostanska ul. br. 15.

Gospodična Iste sobe. Pospravlja si kudi posteljno perilo. Ponudbe na u. r. Slovenskega Naroda pod „Lasno perilo 1397“.

Kuharica, prva moč, se sprejme v trajno službo. Zmožna vrtnega dela, ima prednost. Ponudbe na „Hotel Triglav, Sevnica ob Savi“, 1400.

Otroški voziček, dobro ohranjen se prodaja, kupl. Ponudbe pod „Erika 1467“ na upravnistvo Slov. Naroda.

Kolo, še dobro ohranjeno, se prodaja, cena 1000 K. Naslov pove upravnistvo Slovenskega Naroda.

Kdo bi hotel groti mesečnemu odplačati denar za nakup hiše z vrhom ali direktno prodati. Vknjižba na prvo mesto. Ponudbe pod „hišna posojila 1457“ na upravnistvo Slovenskega Naroda.

Sprejme se vač mlajših vpokojenih uradnikov, zmožnih pisarniškega dela. Ponudbe pod „Penzionist 1471“ na upravnistvo Slov. Naroda.

Dobra kuharica in gospodinja išče službo pri boljši rodbini ali pri samostojnem gospodu. Pisma pod „O. Z.“ poštno ležeče Ptuji. 1455.

Kontoristinja, event. tudi začetnica, zmožna slovenske in nemške stenografije, stroje pisja se sprejme takoj v večje podjetje v Ljubljani. Ponudbe pod: „Kontoristinja 519“ na upravnistvo „Slov. Naroda“ 1466.

Spretnega knjigovodja - saldokontista sprejme državna „Vnovčevalnica“ takoj. Samo pisarne ponudbe z navedbo študij in dosežanj službovanja do 2. marca vrnateljstvu. Osebnost predstavljaj na pisarni poziv. 1470.

Velik premogovnik na juž. žel. 20-50 m močan, se prodaja. Ponudbe pod „Štiri milijone 1450“ na upr. Slov. Naroda.

Kompanjon. Trgovski sodelavec, 32 let star, posebno dobro izvešan v železnici, želi vstopiti kot tih ali delavni kompanjon, najraje pri trgovini z železnico in specijalno ali tudi z mešanim blagom. Ponudbe pod „Kompanjon 1456“ na upravn. Slov. Naroda.

Knjigovodja Traži se za jedno veliko mlinsko podnežje v Hrvatsko potpuno spreman knjigovodja, perfektno bilancista, vješt svim kontorskim radnjama sa nastupom službe za odmah. Isti mora biti vješt hrvatsko-srpskom ali slovenskom te njemačkom jeziku. Plača po kolektivnom ugovoru Zagrebačkom. Ponudbe slati na upravo „Slovenski Narod“ pod „Bilancist 1452“.

Ženitna ponudba! 22 let stara inteligentna gospodična se želi seznaniti z boljšim gospodom najraje z uradnikom. Ponudbe se sprejemajo le s sliko, katere se po neugajanju vrne pod šifro: „Trgovska hči 1468“ na upravo Slov. Naroda.

Resna ženitna ponudba Gospodična, hčerka poselnika, 28 let stara, čedne zunanosti, dobra gospodinja, z vso opravilo in nekaj tisoč dote, se želi v svrhu ženitve seznaniti s pametnim gospodom državnim uradnikom. Vdovec z enim otrokom ni izključen. Le resne ponudbe če mogoče s sliko pod: „Hčerka poselnika 1464“ na upravnistvo Slov. Naroda.

Stanovanje zastoni v zdravniško priporočenem mestu na Gorenjskem, obstoječe iz 5 sob, kopalne sobe, vseh pritlik in električne razsvetljave, dam za več let dotičnemu, ki mi odstoji svoje stanovanje v Ljubljani. Ponudbe se prosijo pod „Zdravje“ na Anončno ekspedicojo Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3.

28 letni trgovec s 50-100.000 K gotovine želi pristopiti kot družabnik. Reliktira se na že obs. oja. podjeja. Ponudbe pod „Družabnik“ na Anončni zavod Drago Bešjak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

Večja množina štečnikov je napredaj. Poizve se: Jeranova ul. številka 11.

Išče se vrtnarja in sicer starejšega samskega ali pa oženjenega brez otrok v trajno službo. Naslov se izve pri upravnistvu Slov. Naroda.

Išče se za takojšen nastop ključavničarje za stiskanje in rezanje orodja (Schnit- u. Stanzenmacher). Ponudbe na Kranjska tvernica željezne i bravarke robe u Kamnika.

Kina železnate vino lekarja Piccolija v Ljubljani, Dunajska cesta, krepča malokrvne, nerovne, oslabele odrasle in otroke. Naročila proti povzetju.

Gospodinja mlajša, dobra kuharica, ki se razume tudi na kmetijska dela, se sprejme k samostojnemu gospodu na deželo. Naslov pove posredovalnica G. Flux, Gosposka ul. 4/L. Ljubljana.

Prodajalica, izurjena v špecerijski in izurjena, manuaktorni trgovini, z večletno prakso, išče radi spremembe službe na deželi. Nastopi lahko takoj. Naslov pove uprav. Slov. Nar. 1430.

Jamski paznik z večletno prakso, strojno kovo izobražen, se sprejme takoj v službo. Spričevala in natančne zahteve predložiti St. Janškemu premogokopu And. Jakl. Krmelj, Dolenjsko 1331.

S privoljenjem poverjenstva za uk in bogocastje otvorim dne 1. marca 1920 šestmesečne tečaj, za praktično računstvo, kaligrafijo z latinico in cirilico in za zemljepisje in zgodovino. Več se izve v Kristolovem učnem zavodu, Domo-branska cesta. Davorin Jurič.

Moderno metalno rentabilno podjetje s celim inventarjem in modernim lokalom za skladišče v sredini mesta Belgrade se daje v najem ali pa prodaja. Obrniti se je na Anončni Ekspedicoji i Informacioni biro Dr. Bogojevića, Beograd, Sremska ul. 9.

Družabnika sprejemam z gotovino do 50 tisoč kron v svrhu ustanovitve brezkonkurenčnega industrijskega podjetja. Aktivno sodelovanje zaželjeno vendar ni pogoj. Za početek podjetja so vse predpriprave v teku. Ponudbe od gospoda ali dame s trgovsko naobrazbo in prakso s popisom dosedanjega življenja in družinskih razmer naj se blagovoljno poslati pod „Industrija brez konkurence“ 1463 na upravo tega lista.

Kupim za prekaževalnico stroje: mekalicno, rezalnice za salame, škropilo in motor za 4 do 5 konjskih sil. Pisarne ponudbe na upravn. Slov. Naroda pod „stroji 1472“.

Osterman Mihael, Kranj, številka 105.

Kupi se denaturiran špirit in salmijak v obliki prahu. Ponudbe na Vevške papirnice v Vevčah, pošta D. M. v Polju pri Ljubljani.

Oglas oddrave „JADRAN“ Maribor.

SOL cele vagone odda: Importna ter eksportna tvrdka Ferdo Sert, Maribor, Koroška c. 21.

Brzjavaj: SERT, Maribor, telef. interurb. št. 265.

Valenec iz boljša hiše se sprejme pri A. Berthold, fotograf. umst. savod, Sodna ulica št. 43.

Proda se dobro ohranjena konjska oprava za enega konja, prirejena tudi za gij. Kje, pove uprav. Slovenskega Naroda.

Ponudim vagonke množine prvostvorne olupljene kisle repe po najnižji dnevni cen. J. Oratun, Selo-Mosto pri Ljubljani.

Proda se enonadstropna hiša z lepim vrtom. Ponudbe pod „Hiša z vrtom 1398“ na upravnistvo Slovenskega Naroda.

Prodajam v originalnih zabojih po sveža jajca 1440 komadov po K 150 komad. — Ponudbe na Em. Supanc v Rogatcu, (Slov. Štajersko).

Hiode (krlje) deske in trame iz mehkega in trdega lesa kupi po najvišji ceni vsako množino družba Impex v Ljubljani, Krehov trg 10.

Saldakontista ali knjigovodjo, večšega slovenskega in nemške jezika, išče tukajšnja vel-trgovina. Ponudbe z navedbo plače na upravn. Slovenskega Naroda.

Foto-keramiški zavod Nedeljkovića, Niš, Vozda Karijorgija ulica 67.

Izdružuje v fotokeramičnem zavodu: fotografске slike na porcelanu, steklu in kavi, v enem tonu in v barvah. Zlasti se priporočuje fotografija na porcelanu za nagrobne spomenke. Izdružuje v fotograf-skem ateljeu: slike od miniaturre pa do prirodne veličine, v enem tonu in v barvah. Izdelava po najdovršnejšem načinu in na najboljšem materialu.

Valentin Maček tovarna slamnikov v Domžlah.

Sprejemam v popravilo vsakovrstne slamnike tudi klobuke za gospode in dame. Vsako soboto na Sv. Jakoba trgu v Ljubljani. Oblike na vpogled.

Tri rodbine: skupno iščejo stanovanje, obstoječe iz 6-7 sob, kuhinje, kopalne sobe, z vsemi pritliklinami ter električno razsvetljavo v mestu ali na periferiji Ljubljane, za takoj ali pozneje.

Oskrbna s kurjavo in posebna nagrada osebi, ki stanovanje otkri, zagotovljena. Sporočila se prosijo pod „Kurjava“ na anončno ekspedicojo Al. Matelič - Ljubljana, Kongresni trg 3.

Avto - pnevm

Pirelli Michelin Goodrich dobavlja takoj

J. Gorec, Ljubljana.

SIROTA, 14 letno dekle, zdravo in inteligentno se odda v tako trgovino ali b. tudi obitelji. — Kje, pove upr. Slov. Nar. 1424.

Gostilna! Rezartaj! Zelim kupiti ali v najem vzeti gostilno, mesarjijo ali oboje, najljubše na deželi ali v trgu, ne v mestu, bodisi na Stajerskem, Kranjskem, Koroškem ali Hrvatskem. — Natancucie, vse podrobnosti na naslov: John Meledek, 417 Est 6 Str. New-Jork City, U. S. A.

Kupimo lokomobilo 20-30 HP Cenj ponudbe pod šifro „Gigiana 823“ na Blochnerjev anončni zavod, Zagreb, Jurjevska ulica 31.

Pozor! Pomaranče, limone ima vedno v zalogi **MARIJA STELE, Pogačarjev trg.**

apna Ponudbe pod šifro „Apna 823“ na Blochnerjev anončni zavod, Zagreb, Jurjevska ul. 31.

OPEKA se kupi. Ponudbe pod šifro „Opeka 823“ na Blochnerjev Anončni zavod, Zagreb, Jurjevska ul. 31.

„ADRIJA“ Mirodilnica in zaloga fotografskih aparatov ter potrebščin.

Ljubljana, Šelenburgova ul. 5.

Barvila za obleke „TEKLA“. Praln praški. Čistila za slamnike „STRO-BIN“. Nadomestilo tobaka. Nadomestilo toaletnega mila. „ROZNI PRAŠEK“ najboljšo sredstvo za negovanje polti. Preizkušeno dobro sredstvo proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesijonirana zaloga strupovi Naročite si in berite

Prima bosanske silve v zabojih po 15 kilogr.

Jos. Fabiani, Ljubljana Razpošilja po celem kraljestvu od 5 kg naprej poštnine prosto.

Kupijo se dvokolesa, rabljena, tudi pokvarjena, šivalni in pisalni stroji, motorji, avtomobili. Trgovina z raznimi stroji.

LES. Kupim hrastove, smrekove in bukovne hiše za žago. Ponudbe s cenami naslov: Ivan Šliha, tovarna parkov in parna žaga, Ljubljana, Metelkova ulica št. 4a.

Sprejem takej izurjenega sollicitatorja. Plača po dogovoru. Ponudbe se naj pošiljajo na naslov: Dr. Alojzij Bratkovič, odvjetnik v Slovenjgradcu.

Kolesa rabljena, kupuje **J. GOREC,** Ljubljana, Gosposvetska cesta 14.

Odvetnik dr. Josip Sajovic je otvoril pisarno v Ljubljani, Koledverska ulica št. 8. nasproti hotela Strukelj (v družbi z odvjetn. dr. Josipom Hachnom).

2 stavbna risarja sprejme takoj arhitekt Vurnik Kermikova (preje: Nova) ulica 7.

FRANCI JERIE VIDA JERIE roj. FOCK poročena. Kranj, dne 24. svečana 1920.

Advokat dr. Jos. Sajovic naznanja, da ima svojo pisarno kakor dosedaj v Ljubljani, Gosposka ulica št. 3. Telefon št. 274.

Vsem cenjenim odjemalcem kisa vlijudno naznanjam, da sem zopet začel z izdelovalnjem navadnega in vinskoga kisa in da zopet sprejemam vsa naročila na označeno blago.

Priporočam se z odličnim spoštovanjem **J. Jelenič,** Ljubljana, Stara pot št. 1.

PRIMOŽA TRUBARJA USTANOVITELJA SLOVENSKE KNJIŽEVNOSTI. Visoka 66 cm in široka 35 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršnejša kar jih imamo Slovenci. Cena s pošto kron 8.50.

NAR. KNJIGARNA V LJUBLJANI, PRE-SERNOVA UL. ST. 7

Išče se spretna modistka pri nasal gresni trg 6. Predstavite se od 3-5 ura. 1270.

: BRATA SEVER: Ljubljana, Gosposvetska cesta (Kofler) priporoča vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah. Vabimo na ogled.

Priporoča se sl. občinstvu Ivan Carman izdelovatelj usnatih dokolenk Zg. Šliha št. 42.

Slike kralja Petra v velikosti 47x65 cm priporoča Narodna knjigarna v Ljubljani. Cena v trdem ovoju po pošti K 18.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica 30.000.000.- kron. Stritarjeva ulica šte. 2. Rezervni fond 15.000.000.- kron. Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru Borovljah ter ekspozitura v Ptuj. Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju. Kupuje in prodaje vse vrste vednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne KREDITE.

SPEDICIJSKI ODDELEK:

Prevažanje vsakovrstnega blaga na mariborskem trgu, špedicija vseh vrst, zacarinjanja, prevozi z nabiralnimi vozovi na vse strani, selitve s patentiranimi vozovi, vskladiščenja raznega blaga in pohištva.

„BALKAN“

Trgovska, špedicijska in komisijska deln. družba. — MARIBOR

POSAMMA:

Raislerjeva ul. 1. Telefon intern. 375.

Redno vreme z največjim to- in izvozom tovora.

BLAGOVNI ODDELEK:

Prodaja vsakovrstnega kolonialnega blaga na debelo, import ter eksport, prekmorske kupčije.

KOMISIJA:

Prevzame se vseh vrst blago v prodajo.

662

Specijalna krojačnica za dame in gospe po najnovejših modelih

S. Potočnik, Ljubljana, Selenburgova ul. 6/L. nad.

Za dame in gospe moderne opremljeni modni salon prve vrste. Za naročila, ki prinesejo blago, ista postrežba. Obratovanje, moderniziranje oblek. Izdelovanje uniform.

664

Modni salon Stuchly - Maške

LJUBLJANA,

Židovska ul. 3,

Dvorski trg 1.

Priporočam veliko izbiro najnovejših svilenih klobukov in čepic za dame in deklice.

Popravila točno in cenno.

Želni klobuki vedno v zalogi.

ZDRAVILNI VRELEC

najboljše vseh poznatih naravnih vrelcev. Kot zdravilna voda od zdravniških avtoritet radi svojega jako razstvarjajočega in kislino zatirajočega učinka posebno priporočena proti mehurnim, ledvičnim, žolčnim boleznim, protinu in nahodu. Najboljše zdravilno sredstvo proti pesku in kamenčkom.

GIZELA VRELEC prvo vrstna namizna voda s posebno bogato vsebino ogljikove kisline. Najprikladnejša za mešanje s starim belim kakor tudi rdečim vinom in sadnim sokom.

ZDRAVILISČE, SLATINA RADENCI, SLOVENIJA.

TURJEV in KRALJEV VRELEC zdravilna in namizna voda, posebno priljubljena za mešanje s kiselskimi vinom, sadnim sokom.

917

Eterično jelkino olje

rekt. in jelkov ekstrakt priporočam lekarnam, drog. zdraviliščem itd. Malinov sok (succus) prozorno čist, na drobno in debelo onim, ki razpolagajo s sladkorjem; sadne esence in kompozicije za izdelavo pokalic so vedno razpoložljive za sodavičarje.

Potnik Srečko, Ljubljana, Slomškova ul. 27.

Skaboform se zopet dobiva!

Proti srbenju, svrabu, lišajem, nečistostim kože zahtevajte v najbližnji lekarni preizkušeno in zdravniško priporočeno

dr. Flescha originalno Skaboformovo mazilo.

Ne maže, ne pušča barve, brez duha. Po vteranju puder „Skaboform“. Dobiva se po vseh lekarnah. Generalna zaloga za Ljubljano in okolico

Richard Sušnik

„pri Zlatem jelu“ IV. Marijina trga.

Št. 3812.
ref. I.

1453

Razpis ustanove.

Za tekoče leto ima mestni magistrat podeliti **Josip Sahnlevo rečno ustanovo 90 K.**

Upravičeni do te ustanove so revni zakonski ali nezakonski otroci umrlih očetov, če je bil oče vojaš. stanu po poklicu (aktiven častnik, dalje služeč podčastnik, oziroma orožnik).

Nekolekovane prošnje z navedbo stanovanjskega naslova, z rojstnim listom ter (če to iz rojstnega lista ni razvidno) tudi z dokazom očetovega poklica in naposled z dokazom očetove smrti je vlagati pri vložnem zapisniku mestnega magistrata do **10. marca 1920.**

V prošnji je podrobno navesti razmere, ki izpričujejo revščino prosilca, in če ne prebiva v Ljubljani, je priložiti tudi ubožno potrdilo domačega županstva.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 20. februarja 1920.

Pohištvo

se prodaja na javni dražbi dne 26. februarja ob 2. uri popoldne na Martini cesti št. 10.

Dve veliki hiši

v Celovcu, obsoječi iz enega odnosa dveh nadstropij; v eni teh se nahaja restavracija s celo gostilniško opremo in posodo, s kegljiščem, senčnatim vrhom in vrhom za zelenjad, velikimi kletmi in hlevi z električno razsvetljavo pripravno tudi za kako trgovino ali cbrt — se zamenjati v Jugoslaviji najraje v Ljubljani, Celju ali Mariboru event. tudi z večjim posestvom na deželi v tem okolišu. Ponudbe na upravnistvo Slov. Naroda pod šifro: „Dve hiši 1061“.

Dumič, Givić & Pitarević

trgovačko društvo za uvoz i izvoz

Zagreb

Zrinjevac 15.

brašno, pšenica, kukuruz, zob i ostale žitarice. Si-bica, sujeće, sapun, kavu i ostalu kolonijalnu robu na veliko nudi uz najpovoljnije uvjete.

996

Prodaja vina

lastnega pridelka 1918 iz vinogradov grajščine grofa Attemsa v Brežicah. Vinske poskušnje so dne 3. marca 1920 pri upraviteljstvu grajščine v Brežicah. Ponudbe za vino so v zaprtem pismu z označbo „Vinska ponudba“ predložiti imenovanemu upraviteljstvu v Brežicah do 10. marca 1920. Prodajalec si pridržuje pravico, da se pri slučajnih spekulativnih ponudbah ne odloži na najvišje ponudbe, ker bode o končni oddaji vina odločeval glavni poverjenik ministrstva za agrarno reformo v Ljubljani.

1423

Upraviteljstvo posestev grofa Attemsa v Brežicah.

NARODNA BANKA D. D. U ZAGREBU.

ZAGREB, mjeseca marta 1920.

Povišenje glavnice od K 30.000.000 na 50.000.000.

Poziv na subskripciju

50.000 komada dionica, glasećih na donosioca po K 400 — naslovne vrijednosti u ukupnom iznosu od K 20.000.000 —.

P. n.

Na temelju svojedobnog ovlaštenja izvanredne glavne skupštine, a zbog izvanrednog uspjeha prošle supskripcije, te sveopće potrebe za daljnjim kapitalizacijama, odlučilo je ravnateljstvo Narodne banke d. d. provesti povišenje dioničke glavnice i emisiju novih dionica pod alije-dećim uvjetima:

1. Dionička glavnica od 30.000.000 — povišuje se izdajanjem novih 50 000 dionica po K 400 — nom., dakle za K 20.000.000 — na K 50.000.000 —.

2. Posjednicima starih dionica pridržuje se 25 000 komada novih dionica, te im pripada pravo na 3 stare dionice optirati 1 novu uz cijenu od K 475 — po komadu nove dionice, zajedno sa 5% kamata od 1. siječnja 1920. do dana uplate.

Ostalih 25.000 dionica kao i eventualno neoptirane dionice izlažu se javnoj supskripciji uz tečaj od 575 — sa 5% kamata od 1. januara 1920.

4. Supskripcija počinje 1. marta, a svršava 31. marta 1920. a za supskripcije u Americi traje rok do 15. travnja 1920.

5. Nove dionice imaju kupon za godinu 1920., te im pripada pravo na dividendu za istu.

6. Protuvrijednost potpisanih dionica valja uplatiti odmah, a najkasnije do 31. marta 1920. odnosno 15. travnja 1920. Eventualno nedodijeljene dionice povratit će se zajedno sa 3 1/2% kamata od dana uplate do povratka novca.

7. Subskripcija se obavlja odnosno prima ju prijave:

U ZAGREBU: na blagajni zavoda; u BEOGRADU: Prometna banka; u BJELOVARU: Bjelovarska štedionica; u BRODU n. S.: Banka i mionačnica Brdarić i drug, kao afilijacija Narodne banke; u DUBROVNIKU: Narodna banka d. d. Zagreb, filijala; u LJUBLJANI: Ljubljanska kreditna banka d. d., Kranjska deželna banka. Kmetaka hranilnica; u OSIJEKU: Banka J. Krana i drug, sve filijale zagrebačkih banaka; na RIJECI: Hrvatska centralna banka d. d.; u RUMI: Zadrna banka d. d.; u SARAJEVU: Hrvatska centralna banka; u SPLJETU: Zadrni savez; u VARAŽDINU: Opća štedionica d. d.; u ZEMUNU: Zemunska štedionica; u WIENU: Narodna banka d. d. Zagreb filijala Wien (uplate u jugoslovenskim krunama) dok uplate mogu uvaljediti također kod svih zagrebačkih zavoda te njenih filijala.

U sjedinjenim državama:

U NEW-YORKU: Guaranty Trust Co., Emil Kiss, banker; u PITTSBURGHU PA: Union Savings Bank; u AKRON O: Depositors Savings & Trust Co.; u MC KEESPORT PA: Jos. Roth & Co.; u YOUNGSTOWNU: Dollars Savings Bank; u ROCHESTER PA: All Nations Bank.

8. Posjednici starih dionica koji žele u smislu točke 2. optirati nove dionice, valja da predlože kod gore označenih mjesta subskripcije. Točno ispunjeni i potpisani prijavnici uz naznaku popisa bojova starih dionica (u koliko nisu kod zavoda u pologu) ili međjutom-nicu starih dionica.

9. Reparticijska dionica subskribiranih u smislu točke 3. pridržuje sebi ravnateljstvo.

10. Tečajni (afijaki) dobitek, koji se polučiti kod izdavanja novih dionica, ide u korist redovite pričuvene zaklade odbivši troškove emisije i pristojbe, te dotacije mirovinakog zavoda.

11. Za provedbu ove emisije stvoren je sindikat koji zajamčuje uspjeh povišenja dioničke glavnice.